

U C H W A Ł A NR XIX/142/2016
Rady Gminy Obrzycko
z dnia 28 listopada 2016 r.

**w sprawie uchwalenia gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz
ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2016 – 2020**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt.15 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późniejszymi zmianami) w związku z art. 6 ust.2 pkt.3 i art.9 b ust.1 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. Nr 2015, poz.1390)

Rada Gminy Obrzycko uchwała, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020, stanowiący załącznik nr 1 do Uchwały.

§ 2.

Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Obrzycko.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Włodzisław Janasek

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XIX/142/2016
z dnia 28 listopada 2016 r.

PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2016-2020

WSTĘP

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej wskazuje, iż instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką państwa. Kobieta i mężczyzna mają równe prawa w życiu rodzinnym, politycznym, społecznym i gospodarczym, a każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

Przemocą w rodzinie określone jest każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc w rodzinie to zamierzone działanie przeciwko członkowi rodziny naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i wolności, powodujące cierpienie i szkody, często przy wykorzystaniu siły. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy (tekst jednolity Dz. U. Nr 2015 poz. 1390) definiuje przemoc w rodzinie, jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Rodzaje przemocy:

- 1) przemoc fizyczna – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenia jej ciała, pogorszenie stanu zdrowia lub pozbawienia ją życia;
- 2) przemoc seksualna – działanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności;
- 3) przemoc psychiczna – zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary od sprawcy, wzbudzanie w niej strachu;
- 4) przemoc ekonomiczna – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.

Rodziny dotknięte przemocą pozostają w trudnej sytuacji społecznej, co jest podstawą do udzielenia im szczególnej pomocy przy użyciu metod i narzędzi określonych w obecnie obowiązującym porządku prawnym.

W celu zwalczania przemocy w rodzinie i udzielenia pomocy osobom dotkniętym przemocą w celu podjęcia skutecznych działań, które mają zapobiegać ubóstwu i wykluczeniu społecznemu, zjawisk powstałych na skutek przemocy w rodzinie został opracowany Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie gminy Obrzycko na lata 2016 - 2020.

Metody i narzędzia do realizacji celów Programu będą miały zastosowanie na terenie gminy Obrzycko. Program powstał w wyniku prac Zespołu Interdyscyplinarnego działającego na terenie gminy Obrzycko. Program ma charakter uniwersalny z uwzględnieniem priorytetów z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wieloletnią perspektywę, gdyż zawarte w nim cele i obszary działań nakładają obowiązek długofalowych zadań w celu

zmniejszenia zjawiska przemocy w rodzinie. Treści zawarte w Programie mają elastyczny charakter, dzięki czemu w miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania programu mogą ulec zmianom i udoskonaleniom.

W programie przeciwdziałania przemocy oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie uwzględnia się zasady określone w:

- 1) ustawie z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 487 z późniejszymi zmianami),
- 2) ustawie z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. z 2015, poz. 1390),
- 3) ustawie z 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r.poz. 930 z późniejszymi zmianami).

I. DIAGNOZA SYTUACJI

Od 2011r. na terenie gminy Obrzycko działa Zespół Interdyscyplinarny w skład, którego wchodzi przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, Przychodni Zespołu Lekarza Rodzinnego, jednostek Oświaty, kuratorów sądowych.

Ze statystyk Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, iż w okresie swojej działalności, tj. w latach 2011-2015 zostało założonych 45 „Niebieskich Kart”. Większość osób doznających przemocy w rodzinie to przede wszystkim kobiety oraz dzieci do 18 r. ż.

Jako przyczyny sprzyjające stosowaniu przemocy w rodzinie można wskazać normy społeczne i kulturowe. Istniejące przez wieki zezwolenie na stosowanie przemocy wobec najbliższych, w szczególności kobiet i dzieci, w wielu środowiskach nadal jest tolerowane i akceptowane. Dzieje się tak na skutek dziedziczenia wzorca przemocy z pochodzenia rodziny.

Zjawisko przemocy jest najczęściej zauważane w rodzinach osób uzależnionych, nadużywających alkoholu. Świadczy o tym fakt zastania sprawców przemocy pod wpływem alkoholu w czasie popełnienia czynu. Spożyty alkohol przyczynia się do osłabienia kontroli nad zachowaniem, zwiększa reagowanie złością i gniewem na własne niepowodzenia i trudności życiowe, tj.: brak pracy, trudności wychowawcze z dziećmi, zazdrość, zdradę małżeńską. Nietrzeźwość nie zwalnia jednak sprawcy z odpowiedzialności za jego czyny.

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie gminy Obrzycko w związku z występowaniem przemocy ukrytej, występującej w rodzinie czy w szkole i nie ujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania.

Ujawnianie przypadków przemocy w rodzinie świadczy o poszerzeniu wiedzy na temat tego zjawiska. Ponadto każdy zgłoszony przypadek przemocy w rodzinie to odpowiedź społeczeństwa na brak przyzwolenia na to zjawisko, to świadomość, że przemoc w rodzinie jest przestępstwem.

Przedstawiciele Zespołu Interdyscyplinarnego zauważyli, iż zaletą pracy Zespołu Interdyscyplinarnego jest kompleksowość, zwiększenie efektywności i skuteczności działań. Lepszych efekty pracy nad rodzinami dotkniętymi przemocą zostały uzyskane poprzez wzajemne dzielenie się wiedzą i doświadczeniem członków Zespołu, wzajemne uczenie się, współdziałanie i wykorzystywanie dostępnych instrumentów i uprawnień służb i instytucji.

II. CELE PROGRAMU

1. Cel główny Programu:

- zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

2. Cele szczegółowe:

- uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie;
- zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie;
- zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

III. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Realizacja celów Programu zakłada:

- 1) profilaktykę i edukację społeczną mieszkańców gminy, w tym osób i rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 2) ochronę i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie;
- 3) promowanie modelu rodziny wolnego od przemocy;
- 4) działania zespołu interdyscyplinarnego w zakresie przeciwdziałania przemocy;
- 5) podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

IV. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do:

- 1) społeczności lokalnej, w tym osób zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 2) osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- 3) osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 4) świadków przemocy w rodzinie;
- 5) służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

V. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorami Programu, są w szczególności podmioty wchodzące w skład zespołu interdyscyplinarnego działającego na terenie gminy:

- 1) Ośrodek Pomocy Społecznej;
- 2) Zespół Szkół
- 3) Policja;
- 4) Kuratorzy sądowi;
- 5) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 6) Przychodnia Zespołu Lekarza Rodzinnego,
w tym również Urząd Gminy

VI. KIERUNKI DZIAŁAŃ

- 1) podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społeczności lokalnej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie, w tym:
  - a) dystrybucja ulotek i informacji na temat przemocy i jej skutków,
  - b) szkolenia na temat przemocy,
  - c) obalanie mitów na temat przemocy,
  - d) propagowanie skutecznych sposobów powstrzymywania przemocy,
  - e) prowadzenie kampanii zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży w zakresie ograniczenia oglądalności przemocy w telewizji, grach komputerowych,
  - f) wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu promujących zachowania nieagresywne, w szczególności dla dzieci i młodzieży, tj.: półkolonie dla dzieci z rodzin zagrożonych przemocą, organizacja konkursów np. plastycznych dla dzieci i udzielanie informacji dotyczącej bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą w ośrodkach interwencji kryzysowej i w specjalistycznych ośrodkach wsparcia;
- 2) udzielanie informacji dotyczącej bezpiecznego chronienia osobom dotkniętym przemocą w ośrodkach interwencji kryzysowej i w specjalistycznych ośrodkach wsparcia,
- 3) udzielanie informacji na temat praw osób będących ofiarami przemocy;
- 4) udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno-edukacyjnych;
- 5) rozpowszechnienie telefonu zaufania „Niebieska Linia”;
- 6) podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”.

- 7) izolowanie sprawców od ofiar;
- 7) zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom;
- 8) udzielanie informacji ofiarom i sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno-educacyjnych;
- 9) stosowanie procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty (Zespół Interdyscyplinarny);
- 10) aktywność i współdziałanie oraz wymiana informacji pomiędzy służbami w zakresie monitoringu zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy w rodzinie.
- 11) udział w szkoleniach i warsztatach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu zwiększenia poziomu wiedzy i doskonalenia zawodowego.

VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Oczekiwane efekty programu:

- systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie,
- zwiększenie wrażliwości społecznej wobec aktów przemocy w rodzinie,
- spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie,
- udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
- niwelowanie skutków zjawiska przemocy,
- pogłębianie wiedzy społecznej o zjawisku przemocy w rodzinie,
- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa członków rodzin doświadczających przemocy w rodzinie.

VIII. SPOSÓB MONITOROWANIA I SPRAWOZDAWCZOŚCI

Monitorowanie realizacji Programu przez jednostki zobligowane do jego stosowania jest prowadzone na bieżąco poprzez stałą współpracę osób będących w składzie Zespołu Interdyscyplinarnego a Koordynatorem Programu, którym jest Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego. Roczne sprawozdanie z prac Zespołu Interdyscyplinarnego, Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego przedkłada Wójtowi Gminy do dnia 31 marca każdego roku.

IX. ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródłami finansowania wymienionych zadań są środki własne Gminy Obrzycko przewidziane w planie finansowym Ośrodka Pomocy Społecznej w Obrzycku i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Włodzisław Janasek